

**LIETUVOS BANKO
TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2026-05-21 Nr. 429-171
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjos ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Pareiškėja su draudiku sudarė būsto draudimo sutartį (draudimo liudijimas TIA Nr. (duomenys neskelbtini)), kuria draudiko parengtų Būsto draudimo taisyklių Nr. 067¹ (toliau – Taisyklės) pagrindu ir draudimo variantu „Standartinis“ buvo apdraustas butas ir jame esantis namų turtas adresu: (duomenys neskelbtini) (toliau – draudimo sutartis). Draudimo laikotarpis – nuo 2025 m. kovo 20 d. iki 2026 m. kovo 19 d.

2025 m. rugpjūčio 24 d. pareiškėja draudikui pranešė apie 2025 m. rugpjūčio 22 d. įvykusį įvykį: „Fotografuodama koncertą pastebėjau, kad ant fotoaparato ekrano atsirado baltas dryžis. Po šio įvykio fotoaparatas nebefunkcionuoja tinkamai ir nebegaliu juo naudotis. Fotoaparata, gavau dovanų. Kadangi mokausi fotografijos, jis man yra būtinas mokslams ir praktikai“ (toliau – Įvykis). Pareiškėja pateikė fotoaparato rodomo vaizdo nuotrauką ir UAB „Fotomeistras“ parengtą „Foto/video technikos įrengimų gedimo nustatymo aktą nr.114“ (toliau – UAB „Fotomeistras“ išvada), kuriame nurodoma, kad fotoaparato „Canon EOS R7“ vaizdo priėmimo sensorius pažeistas lazerio ar kito stipraus šviesos srauto, nuotraukose matomos išdegusių pikselių vietos. Reikalingas vaizdo priėmimo sensoriaus keitimas.

2025 m. rugsėjo 9 d. draudikas, įvertinęs nustatytas aplinkybes bei surinktą medžiagą, remdamasis sudarytos draudimo sutarties nuostatomis, priėmė sprendimą atsisakyti atlyginti pareiškėjos patirtus nuostolius, nes Įvykis neatitinka sutartyje numatytų draudžiamųjų įvykių sąlygų. Nustatyta, kad fotoaparato pažeidimai atsirado dėl lazerio ar kito stipraus šviesos srauto, t. y. fotoaparato gedimas neatitinka nei vieno iš draudimo sutartyje įvardintų draudžiamųjų įvykių sąlygų, be to, atitinka Taisyklėse įtvirtintų nedraudžiamųjų įvykių sąlygas.

2025 m. rugsėjo 12 d. pareiškėja kreipėsi į draudiką, reikalaudama peržiūrėti priimtą sprendimą.

Draudikui pareiškėjos pretenzijos netenkinus, pareiškėja kreipėsi į Lietuvos banką, prašydama išnagrinėti kilusį ginčą. Pareiškėja kėlė reikalavimą įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti pareiškėjai draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos fotoaparatai padarytą žalą. Pareiškėja laikėsi pozicijos, kad Įvykis kilo dėl staigaus ir netikėto poveikio, todėl draudikas turėtų atlyginti pareiškėjos patirtus nuostolius.

Lietuvos banke buvo gautas draudiko atsiliepimas. Jame draudikas pakartojo atsakyme į pareiškėjos pretenziją išdėstytus argumentus ir aplinkybes bei prašė pareiškėjos reikalavimą laikyti nepagrįstu.

Draudikas nurodė, kad nagrinėjamu atveju nustatyta, jog žalą fotoaparatai lėmė staigus išorinis šviesos poveikis, kuris draudimo sutartyje nenumatytas kaip draudžiamasis įvykis. Dėl šios priežasties, vadovaujantis Taisyklių A. IV dalies 4.18 papunkčiu, pagal kurį draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, kurie Taisyklėse ar draudimo sutartyje neįvardyti kaip draudžiamieji įvykiai, draudikas pagrįstai atsisakė atlyginti pareiškėjos patirtą žalą. Atsižvelgdamas į tai, draudikas

¹ 2021 m. kovo 30 d. redakcija, galioja nuo 2021 m. balandžio 16 d.

nurodė, kad surinko pakankamai sprendimą pagrindžiančių duomenų ir pagrįstai įvykį pripažino nedraudžiamuoju, todėl prašė pareiškėjos reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka ginčo šalių pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priima sprendimą.

Įvertinus ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad ginčas kilo dėl draudiko sprendimo neatlyginti su įvykiu siejamos pareiškėjos fotoaparatu padarytos žalos pagrįstumo.

Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti draudimo sutartyje įtvirtintas draudžiamųjų ir nedraudžiamųjų įvykių sąlygas bei administruojant žalą užfiksuotas įvykio aplinkybes ir nustatyti, ar draudikas pagrįstai atsisakė įvykį pripažinti draudžiamuoju ir atlyginti pareiškėjos fotoaparatu padarytą žalą.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį). CK 6.38 straipsnyje įtvirtinti prievolių vykdymo principai įpareigoja sutarties šalis savo prievolės vykdyti sąžiningai, tinkamai, pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nėra – vadovaujantis protingumo kriterijais. Be to, kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir vykdydama prievolę bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Lietuvos kasacinis teismas savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartimi draudimo objektui suteikiama apsauga nėra absoliuti. Prisiimdamas draudimo riziką, draudikas nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas ir sąlygas. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose².

Draudimo apsaugos apimtį lemia draudimo objektas, draudžiamųjų įvykių, nedraudžiamųjų įvykių sąrašas ir kitos draudimo sutarties sąlygos, nustatančios draudimo sutarties šalių įsipareigojimų turinį, kuris leidžia spręsti apie draudiko prisiimtą draudimo rizikos laipsnį³.

Remiantis Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktu, draudžiamasis įvykis – tai draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką. Teisine prasme draudžiamasis įvykis yra juridinis faktas, t. y. realaus gyvenimo reiškinys, su kuriuo įstatymas sieja teisinius padarinius, konkrečiai – draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitarusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką⁴. Taigi draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamąjo

² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.

³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. lapkričio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2007.

⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.

įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamąjo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis)⁵.

Nagrinėjamu atveju draudimo sąlygas įtvirtinančiame draudimo liudijime nustatyta, kad apdraustame bute esantis turtas apdraustas draudimo variantu „Standartinis“. Taisyklių A.III dalies 3 punkte nustatyta, kad „namų turtas yra draudžiamas laikinai jam esant už draudimo vietos ribų. Laikinas draudimas už draudimo vietos ribų – Jums ar Jūsų šeimos nariui priklausančių ir naudojamų namų turto daiktų (įskaitant nuomojamus) draudimas galioja ne tik draudimo liudijime nurodytoje draudimo vietoje, bet ir laikinai, ne ilgiau kaip 3 mėnesius (nuo daikto atsiradimo kitoje vietoje datos), už draudimo vietos ribų, pvz., parduotuvėje, viešbutyje ar viešojoje vietoje.“ Draudimo liudijime įtvirtinta, kad laikinu draudimu už draudimo vietos ribų draudžiami, be kita ko, fotografavimo ir filmavimo įranga.

Remiantis Taisyklių A.IV dalies 1 punktu, apdrausto turto draudimo apsauga apima šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, kurie staiga ir netikėtai sukeliami arba įvyksta dėl šiame skyriuje išvardytų rizikų, jeigu jos numatytos draudimo sutartyje.

Draudimo sutartimi turtas buvo apdraustas nuo ugnies, vandens, gamtinių jėgų, stiklo dūžio, transporto priemonės atsitrengimo, savaiminio medžio užvirtimo, elektros įtampos svyravimų ir viršįtampių, elektros variklių gedimo, šildymo sistemos ir jos įrenginių gedimų rizikų.

Taisyklių A.IV dalies 4 punkte įtvirtinti bendrieji nedraudžiamieji įvykiai, kai be neatlyginamų nuostolių, įvardytų Taisyklių A.IV dalies 1 punkte, draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, kurie Taisyklėse ar draudimo sutartyje neišvardyti kaip draudžiamieji įvykiai (Taisyklių 4.18 papunktis).

Taigi, draudimo sutartimi draudikas įsipareigojo atlyginti apdraustai fotografavimo ir filmavimo įrangai atsiradusius nuostolius, patirtus už draudimo vietos ribų. Kita vertus, draudikas neįsipareigojo atlyginti nuostolių, kurie apdraustam turtui atsirado dėl priežasčių, kurios draudimo sutartyje nenurodytos kaip draudžiamieji įvykiai.

Draudikas savo sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindžia būtent A.IV dalies 4 punkte įtvirtintu bendruoju nedraudžiamuoju įvykiu, nustatęs, kad įvykis neatitinka nei vieno draudžiamąjo įvykio sąlygų, o atvirkščiai – atitinka Taisyklių A.IV dalies 4.18 papunktyje įtvirtinto nedraudžiamąjo įvykio sąlygas.

Pagal Draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalį, draudikas neturi teisės: 1) išmokėti draudimo išmoką ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo; 2) atsisakyti išmokėti draudimo išmoką, nepatikrinęs visos jam prieinamos informacijos. Todėl, remiantis nurodytų teisės aktų nuostatomis ir vadovaujantis Draudimo įstatymo 98 straipsnio 7 dalyje įtvirtinta draudiko įrodinėjimo pareiga, darytina išvada, kad draudikas privalo įrodyti įstatymus ir draudimo sutarties sąlygas atitinkantį atsisakymo mokėti draudimo išmoką pagrindą.

Atkreiptinas dėmesys, kad pareiškėja reikalavimą draudikui grindžia aplinkybe, kad fotoaparatas sugedo dėl staiga ir netikėto, kaip tai numato Taisyklių A.IV dalies 1 punktas, išorinio poveikio. Nagrinėjamu atveju draudikas neginčija staiga ir netikėto poveikio draudimo objektui fakto, tačiau nurodo, kad įvykis atitinka Taisyklėse įtvirtintų, draudimo sutarties šalių sutartų nedraudžiamųjų įvykių sąlygas.

Draudikas sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju priėmė įvertinęs pareiškėjos pateiktą UAB „Fotomeistras“ išvadą, kurioje konstatuota: „2025 m. rugsėjo 3 d. gedimų nustatymo metu buvo tikrinama: Fotoaparatas Canon EOS R7, serijinis nr.213034006044. Vaizdo priėmimo sensorius pažeistas lazerio ar kitos stipraus šviesos srauto, nuotraukose matomos išdegusių pikselių vietos. Reikalingas vaizdo priėmimo sensoriaus keitimas. Reikiamos keisti detalės gamintojo kodas CY3-1968-00, kaina 395 Eur + PVM. Remonto darbų kaina 90 Eur + PVM. Bendra remonto kaina 586,85 Eur.“ Tokią išvadą patvirtina ir pareiškėjos pateiktos fotoaparato rodomo vaizdo nuotraukos.

Taigi, pačios pareiškėjos pasirinkto specialių žinių turinčio asmens parengtame dokumente nurodyta, kad fotoaparatas buvo pažeistas lazerio ar kitos stiprios šviesos srauto. Taip pat pažymėtina, kad pareiškėja kreipimesi į Lietuvos banką neginčija UAB „Fotomeistras“ išvadoje konstatuotų fotoaparato defekto priežasčių.

Atsižvelgiant į nustatytas aplinkybes, nėra pagrindo nesutikti su draudiko nurodoma aplinkybe, kad pareiškėjos fotoaparatas sugedo dėl įvykio, kuris pagal Taisykles nėra laikomas draudžiamuoju įvykiu. Kaip minėta, vadovaujantis Taisyklių A.IV dalies 4.18 papunkčiu,

⁵ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.

draudimo išmoka nemokama, jeigu apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas dėl bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, kurie Taisyklėse ar draudimo sutartyje neįvardyti kaip draudžiamieji įvykiai.

Taigi, Lietuvos bankui pateikti duomenys patvirtina draudiko nustatytą aplinkybę, kad Įvykis įvyko dėl priežasties, kuri, kaip nurodoma Taisyklių A.IV dalies 4.18 papunktyje, pagal šalių sudarytą draudimo sutartį nėra laikoma draudžiamuoju įvykiu. UAB „Fotomeistras“ specialistui konstatavus, kad pareiškėjos fotoaparato vaizdo priėmimo sensorius buvo pažeistas lazerio ar kito stiprios šviesos srauto, o ne dėl įvykio, Taisyklėse įtvirtinto kaip draudžiamasis įvykis, darytina išvada, jog draudikui nekyla pareiga atlyginti pareiškėjos fotoaparatu atsiradusios žalos.

Atsižvelgiant į tai ir vadovaujantis Lietuvos bankui pateiktų įrodymų visuma bei draudimo sutarties šalių sutartomis sąlygomis, darytina išvada, kad draudikas pagrįstai atsisakė mokėti draudimo išmoką, atlyginančią pareiškėjos dėl Įvykio patirtą žalą.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.

Direktorius

Arūnas Raišutis